

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ
อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น*

GOOD GOVERNANCE MANAGEMENT OF KUTTHAT SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, NONG NA KHAM DISTRICT,
KHON KAEN PROVINCE

วิภาพรรณ โคตร์ฮูย¹ และ ชาญยุทธ หาญชนะ²

Wipapan Kodhury¹ and Chanyut Hanchana²

¹⁻²วิทยาลัยพิชญบัณฑิต วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

¹⁻²Pitchayabundit College.Thailand.

¹Corresponding Author's Email: wipapan.oh55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติตค่า (T-Test) และใช้สถิติเอฟ (F-Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ รองลงมา คือ ด้านหลักความเสมอภาค และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

* Received 22 January 2025; Revised 15 February 2025; Accepted 21 February 2025

ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล กุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล กุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหาร ส่วนตำบลกุดธาตุ ได้รับข่าวสาร กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดมาตรฐานและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the governance management of Kutthat Subdistrict Administrative Organization, 2) compare the governance management of Kutthat Subdistrict Administrative Organization classified by gender, age, education level and occupation, and 3) propose guidelines for the development of governance management of Kutthat Subdistrict Administrative Organization. The sample group used in this research was 384 eligible voters living in the area of Kutthat Subdistrict Administrative Organization. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used for analysis were descriptive statistics, including numbers, percentages, means, and standard deviations, and inferential statistics, including the T-Test and F-Test.

The research results found that :

1. The governance management of Kutthat Subdistrict Administrative Organization, Nong Na Kham District, Khon Kaen Province was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the decentralization principle, followed by the equality principle. And the aspect with the lowest average value is the transparency aspect.

2. The results of the comparison of the level of management according to the principles of good governance of Kutthat Subdistrict Administrative Organization, Nong Na Kham District, Khon Kaen Province, classified by gender, age, education level, and occupation, found that overall, people with different genders, ages, education levels, and occupations have no different opinions on

the management according to the principles of good governance of Kutthat Subdistrict Administrative Organization, Nong Na Kham District, Khon Kaen Province.

3. The guidelines for developing management according to the principles of good governance of Kutthat Subdistrict Administrative Organization, Nong Na Kham District, Khon Kaen Province are as follows: The personnel of Kutthat Subdistrict Administrative Organization should be promoted to receive up-to-date information, rules, and regulations in various operations to gain thorough understanding in order to create standards and reduce errors in operations.

Keywords : Management, Good Governance, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขถึงฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 67 ได้กำหนดหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องทำหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ ดังนี้ (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ (2) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (3) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ (7) คัดกรองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร นอกจากนี้ได้ให้อำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจกรรมหรือบริการสาธารณะได้ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ (กระทรวงมหาดไทย, 2546)

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะนี้เป็ดยุคของกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ทำให้เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วตามอิทธิพลของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นผลรวม ไปถึงการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน แต่ระบบการบริหารงานทั้งภาครัฐและเอกชนเกิดความไม่สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงทำให้สังคมโลกหันกลับมาองถึงสาเหตุปัญหาที่แท้จริงในการบริหารของแต่ละประเทศที่มีผลกระทบต่อการเมืองเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่งผลต่อองค์การอื่นๆ อย่างมากมาย การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การเพราะเป็น

เครื่องมือ ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จและความล้มเหลวควมมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพขององค์กร ในปัจจุบันการบริหารจัดการมีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีตแต่การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐยังคงอยู่ในช่วงปรับตัวและยังคงคุ้นเคยอยู่กับการใช้รูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นการบริหารจัดการแบบแยกส่วน (Fragment Administration) ผลลัพธ์ก็คือหน่วยงานแต่ละหน่วยและบุคคลแต่ละบุคคลต่างก็มุ่งทำงานเฉพาะส่วนของตน ไม่ได้มุ่งเน้นให้มีการประสานงานและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ๆ ทำให้การบริหารไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (ภมร วงษ์ศรีจันทร์, 2559)

การบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบันของรัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนได้มากขึ้นมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพเสริมสร้างหลักนิติรัฐ นิติธรรม สร้างความโปร่งใสและจัดการทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดินและให้บริการประชาชน การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (Decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่จำเป็นและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่นส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานทุกองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจการกำหนดนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้างและการแต่งตั้งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง เพื่อความโปร่งใส ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเร่งส่งเสริมความสนใจในบทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีประสิทธิผลเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น ซึ่งเหตุผลการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญก็เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดขั้นตอนการดำเนินการอันเนื่องจากการล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลาง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมดำเนินการ ตลอดจนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง เพื่อให้การพัฒนาส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งการเมือง เศรษฐกิจและสังคม (ภมร วงษ์ศรีจันทร์, 2559)

องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่เลขที่ 25 หมู่ 15 ตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ก่อตั้งเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและเป็นหน่วยดำเนินการ ซึ่งทำหน้าที่แทนรัฐในการจัดบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภารกิจต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบแก่ประชาชนและส่วนรวม ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความสงบสุขมีการอยู่ดีกินดี เน้นการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบัน

พบว่าช่องทางการเข้าถึงข้อมูลไม่สะดวกประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ยาก และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานรับภาระงานมากมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรอยู่ตลอดเวลาในลักษณะของการ โอนย้าย ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน การรับผิดชอบงานขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ จึงส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะสภาพการณ์ปัจจุบันในการบริหารงานมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นมีแนวทางการบริหารจัดการที่หลากหลาย และต้องสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานได้อย่างยืดหยุ่นตลอดเวลา และด้วยความยุ่งยาก หรือขั้นตอนในการปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกธาตุ จึงมีความซับซ้อนจนกลายเป็นความล่าช้า ก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้บริหรท้อถิ่น จึงต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นหลักของการบริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับหลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับประชาชน เพื่อมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีมาเป็นหลักในการบริหารท้องถิ่นอย่างจริงจังและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) แก้ไขปรับปรุงหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็น 10 ประการ ทำให้ส่วนราชการในท้องถิ่นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทุกธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 9,416 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง (Actual population) โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบค่าประชากรจากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 384 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยคำถาม 10 ด้าน ได้แก่ 1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) 2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) 3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) 4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) 5) หลักความโปร่งใส (Transparency) 6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) 8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) 9) หลักความเสมอภาค (Equity) และ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งสามารถตอบได้อย่างอิสระ เป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลในพื้นที่วิจัยด้วยตนเอง โดยทำหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือ นักกลุ่มตัวอย่างตามเวลาที่กำหนด ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 กันยายน - วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน
2. แจกแบบสอบถามให้กับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 ชุด และชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบลักษณะของแบบสอบถาม แล้วเก็บรวบรวมกลับมา
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน (n) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัวแปร สำหรับการเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามเพศ

2.2 สถิติ F-test โดยการใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และหากพบว่ามีค่าแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับการเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.55 อายุระหว่าง 31- 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.59 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 40.63 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 45.31

ตารางที่ 1 การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักประสิทธิผล	3.42	0.82	ปานกลาง
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	3.34	0.88	ปานกลาง
3. ด้านหลักการตอบสนอง	3.58	0.73	มาก
4. ด้านหลักการรับผิดชอบ	4.02	0.55	มาก
5. ด้านหลักความโปร่งใส	3.02	0.38	ปานกลาง
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.81	0.68	มาก
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.17	0.48	มาก
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.02	0.54	มาก
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.09	0.55	มาก
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.66	0.7	มาก
รวม	3.69	0.38	มาก

2. จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.09$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.02$) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการทบทวนนโยบายการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัดและความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมา คือ ข้อ 5. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.36$)

2.2 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมา คือ ข้อ

10. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. มีการบริหารและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและชุมชน ($\bar{X} = 3.27$)

2.3 ด้านหลักการตอบสนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 15. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ สามารถตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ ข้อ 13. เมื่อมีการร้องเรียนเรื่องต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการแก้ไขเรื่องร้องเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 11. การจัดโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เน้นให้เกิดประโยชน์กับประชาชน ($\bar{X} = 3.36$)

2.4 ด้านหลักการรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 17. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ พบปะประชาชนในพื้นที่สม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ ข้อ 16. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ ให้ความสำคัญกับปัญหาของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.06$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 19. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ จัดตั้งหรือดำเนินการในเรื่องศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากทุกชุมชน ($\bar{X} = 3.89$)

2.5 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 22. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางเทศบาล ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมา คือ ข้อ 24. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 23. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของเทศบาล ($\bar{X} = 2.78$)

2.6 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 30. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรชุมชนหรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ข้อ 29. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 27.

องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ($\bar{X} = 3.54$)

2.7 ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 32. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ ข้อ 31. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนา ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 34. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ที่เกิดจากความสำเร็จของการพัฒนา ($\bar{X} = 4.04$)

2.8 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 36. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ ข้อ 37. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ออกโดยองค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีความเป็นธรรมแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 39. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ กำหนดขึ้นเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือของประชาชน ($\bar{X} = 3.96$)

2.9 ด้านหลักความเสมอภาค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 42. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ คำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคม ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ ข้อ 45. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่บัญญัติไว้ ($\bar{X} = 4.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 44. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาแต่ละพื้นที่อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.99$)

2.10 ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 46. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมา คือ ข้อ 50. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ มีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการทำโครงการ ($\bar{X} = 3.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 48. องค์การบริหารส่วนตำบลกุด

ธาตุ มีการหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.52$)

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ 1) ควรส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ ได้รับข่าวสาร กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดมาตรฐานและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน 2) รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 3) ติดตามการดำเนินงานเป็นส่วนสำคัญในการตอบสนองความต้องการของประชาชน เพื่อที่จะปรับปรุงการทำงานและบริการให้ดียิ่งขึ้น และ 4) ข้อมูลควรมีความถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ เช่น ข้อมูลทางการเงิน รายงานการใช้งบประมาณ และผลการดำเนินงานต่างๆ

อภิปรายผล

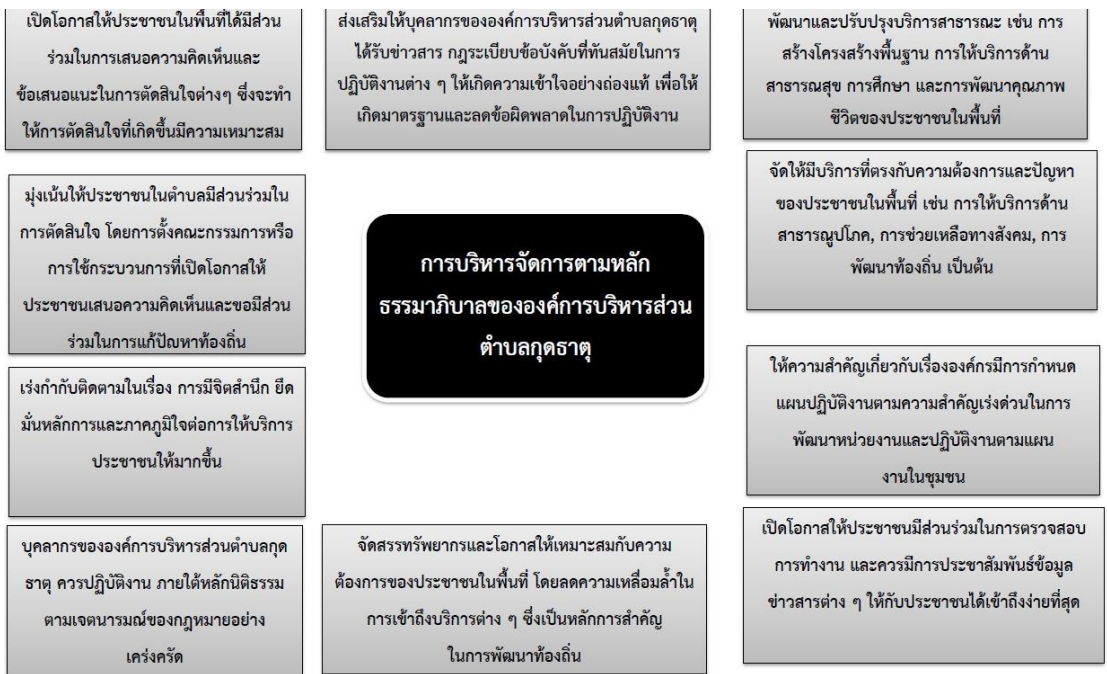
1. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.09$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.02$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ได้ให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารงานในหน่วยงาน เช่น มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการตัดสินใจ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาตำบลและโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อชุมชน มีความรับผิดชอบในการดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้และตามที่ได้มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ มีการติดตามผลการดำเนินงานและการตรวจสอบการใช้จ่ายทรัพยากร เช่น การตรวจสอบงบประมาณและโครงการที่ดำเนินการ ต้องทำอย่างโปร่งใส และมีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ มีการส่งเสริมการศึกษาของประชาชนในตำบล

กุดธาตุ โดยการจัดโครงการฝึกอบรมหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานที่โปร่งใส มีความรับผิดชอบ และมีการมีส่วนร่วมจากประชาชนในระดับที่ดี โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการตัดสินใจและบริหารทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุมีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและมีการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลเหล่านี้อย่างเต็มที่ จะทำให้การพัฒนาในท้องถิ่นเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนในระยะยาว จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความคิดเห็นในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของชนิตาภา สนวนโต และพิชัยรัฐ หมื่นด้วง (2567) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาหนองหุ้ม อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาหนองหุ้ม อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักการตอบสนอง ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.16$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 3.53$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางเทศบาลตำบลนาหนองหุ้ม อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสม เช่น มีการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละความอดทนขยันหมั่นเพียร ความเป็นระเบียบวินัย มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส และตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพีระ พันธุ์งาม (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมากพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยพบว่า อันดับที่ 1 ด้านหลักความคุ้มค่า อันดับที่ 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อันดับที่ 3 ด้านหลักนิติธรรม อันดับที่ 4 ด้านหลักคุณธรรม อันดับที่ 5 ด้านหลักความโปร่งใส และอันดับที่ 1 ด้านหลักความรับผิดชอบ อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้ายมีผู้บริหารที่มีความสามารถบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ครบถ้วนทุกด้าน ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมองเห็นภาพของการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและประชาชนทำให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขและเป็นที่ยอมรับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิสักดิ์ เพียรจิตร (2564) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนาง อำเภอพุนนาค จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ของเทศบาลตำบลหมอนนาง ในภาพรวมแล้วทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และสุดท้ายคือด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนongนาคำ จังหวัดขอนแก่น มีรูปแบบของการใช้หลักธรรมาภิบาลในงานให้บริการประชาชนทุกหมู่บ้านเหมือน ๆ กันจึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นเหมือนๆ กันสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิสกดิ์ เพียรจิตร (2564) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนครั้งที่เคยใช้บริการ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรายุ ทินจง และชาญยุทธ หาญชนะ (2567) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายทอง อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายทอง อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายทอง อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

จากผลการวิจัยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น ควรมีการดำเนินการดังนี้

1.1 ควรจัดระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้

1.2 ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น งบประมาณ รายงานผลการดำเนินงาน กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง การจัดซื้อจัดจ้าง ฯลฯ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ หรือสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ

1.3 ควรจัดการประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เช่น การวางแผนโครงการ การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.4 สร้างช่องทางที่ง่ายสำหรับประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและการร้องเรียน เช่น การจัดตั้งช่องทางออนไลน์ หรือการมีห้องรับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใส เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในระดับอำเภอหรือจังหวัดที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2546). คู่มือการบริการประชาชนยุคใหม่, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดนกรมการปกครอง.
- ชนิตาภา สอนโต และพิชัยรัฐ หมั่นด้วง. (2567). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาหนองพุ่ม อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต.
- จิรายุ ทินจง และชาอุยยุทธ หาญชนะ. (2567). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายทอง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต.
- พีระ พันธุ์งาม. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (9 ตุลาคม 2546) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก , หน้า 1-16.
- ภมร วงษ์ศรีจันทร์. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

วุฒิสักดิ์ เพียรจิตร. (2564). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297 – 334.

Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper. & Row.